

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga. Cena pri skupnem naslovi na dom 25 D., na posamezni naslov 30 D., čí se cela naročina naprej plača do 31. marca. Čí se pa plača po 31. marcu, je pri skupnem naslovi cena 30 D., pri posameznem 35 D. M. list i Kalendar se plačata posebi. Amerikanci plačajo za vse vkup 4 dolare. Naroči se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje, Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

"Glasilo Slovenske krajin"

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par: 14 strani dobi 20%, 12 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din. više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popasta.

Rokopisi se ne vračajo.

Vlada dr. Korošca.

Dneva 27. julija so bile premagane vse težkoče pri postavljanju nove vlade i od dvema po poldnevi je voditeo slovenskoga naroda, dr. Korošec je postavio

predsednik i notranji minister: **dr. Anton Korošec** (SLS)
zunanji minister: **dr. Voja Marinković** (dem.)
minister trgovine in industrije: **dr. Mehmed Spaho** (musl.)
minister financije: **dr. Nikola Subotić** (rad.)
minister prometa: **Andra Stanić** (rad.)
minister prosvete: **Milan Grol** (dem.)
minister pravde: **Milorad Vujičić** (rad.)
minister pošte in brzovaj: **dr. Bogoljub Kujundžić** (rad.)
minister šum in rud: **Pera Marković** (dem.)
minister poljedelstva i vode: **dr. Vlada Andrić** (rad.)
minister javni del: **dr. Grga Agjelinović** (dem.)
minister agrarne reforme: **Daka Popović** (rad.)
minister za narodno zdravje: **dr. Čeda Mihajlović** (rad.)
minister socialne politike: **Štefan Barič** (hrv. kler.)
minister vere: **Dragiša Cvetković** (rad.)
minister vojske i mornarice: general **Štefan Hadžić**.

Priznanje za pošteno politiko.

Pri sestavljanju zdajšnje vlade opazimo, da je polovina ministrov vzeti iz krajov vzh. Srbije. Tej gospodje majo v rokaj tudi najvažnejša ministrstva. S tem je ne laž postavieno tisto pisanje i govorenje, da se je pri rešuvanju zdajšnje vladine krize gledalo na to, da bi Srbi meli premoč.

Präsident vlade i znotrajšnji minister je voditeo Slovincov dr. Anton Korošec. Znamo vsi, da je položaj v državi jako težki. A

novu vlado. Par vör na to so ministri, vsaki pred duhovnikom svoje veroizpovedi, položili prisego. Nova vlada obstoji iz sledeči ministrov:

takši prilikaj merodajni krogi vodstvo državni poslov navadno zavüjajo stranki i človeki, šteri življe zavüjanje, ki je pošten i ma zmožnosti, da napravi mir i red. Da je vodstvo države zavüpano na voditela stranke, štero tudi naše lüstvo v večini voli i da šta to dejstvo odobrili dvetretjini narodni zastopnikov že prle, kak je bila vlada postavljena, nas veseli iz dna srca. Politika, štero je naše lüstvo skoz cela leta vodilo po svoji zastopnikaj je prišla do zmage, ar je bila poštena rav-

nas odgovarjajoča pravici i potrbčinam lüstva.

V prišestnom.

Oseba dr. Korošca i dozdašnjnje delo naše stranke, nam že pove, kakša bo politika nove vlade. Brezpogojno bodo se izvršavali zakoni (törveni) po celoj državi ednako. Vsaki državljan mora čütiti, da vlada v državi popolna ednakopravnost. Ne bodo v državi dopüščene nikše avanture, štere bi šle za tem, da se ne bi spoštivali zakoni i da bi se rüšo red i mir v državi. Vse pa ka je v tej mejaj dovoljeno i mogoče, se bo nüdilo vsakomi brezi razločka.

Drüga glavna linija te vlade pa je delo. Vsi znajo, ki so količkaj sledili političnim dogodkom v našoj državi, da je vzrok vsej nevol ravno v tom, ka so zavlačüvali i zavirali delo. Ešče pred parlamentarnimi počitnicami bo sprejeti najnujnejši zakoni, potom pridejo parlamentarne počitnice i med tem časom bodo pripravieni ešče drügi nüjni zakoni, štere skupščina sprime na jesen, kda se po počitnicaj na novo sestane. Čiravno se teda nahajamo v zapletenom položaji, vendar zanašajoč se na božo pomoč i odkritosrčnost i delavnost lüdi, ki so v vladi, vüpano, da bomo premagali vse težkoče i tudi tiste, ki gledajo mogoče po stani zdajšnje vlado. Svedčimo, da je bila to edina rešitev, štera je bila mogoča i štera je bila hasnovita za zakonitost red i mir v državi.

Agrarne zadeve.

Kotrige Agrarne zadruge so stavile več pritožb, štere naj bi ta prijavila okr. agrarnomi uradi i prosila pomoč. Agrarna zadruge je poslübnoa prošajo svojih kotrig, njihove pritožbe odposlala i dobila od okr. agr. urada pod brojom 3318/28 jula 23. te odgovor:

1. Nasipi poleg potokov na veleposestvi kneza Eszterházy-ja so z rešenjom od 1. marca 1. 19227 — broj 409 vzeti iz zakupa (árende) i dovoljeni vodnoj zadrugi. Agrarni interesente ne plačüjejo od njih niti dače, niti rende.

2. Pot je bila v D. Lendavi nanovo pokazana agr. interesentom, naj ne vozijo po veleposestniškom maksimumi, ka je po zakoni prepovedano. Interesente so nemarni, da bi si pot popravili. Močvarja pa tam neaj. To je pa hüdobna laž, da bi njim što pravo, naj se z aeroplanom vozijo na svoje njive.

3. Zahteva agrarnih interesentov, naj zemlja ostane v večih falataj razdeljena, kak je dozdaaj bila, se bo upoštevala na telko, da se zakonski predpisi ne gazijo. Lehko pa prosi zadruge, da se tej predpisi z cela zbrüšejo.

4. Nanovo dodeljena zemlja po reviziji se bo do 20. septembra vsakomi gospodarji izročila v posest, da jo lahko poseja.

5. Interesente iz Beltincev so zaprosili stavbüšča i direkcija v Ljubljani je tudi potrdila prošajo pod br. 337/27 febr. 17. 1. 1927. — A ministerstvo je to določitev razveljavilo iz toga razloga, ka je zaproseni kraj nel pripraven za hiše.

Peter Domačin:

Krivi proroki.

Iz Belgrada mi piše eden gospod: „Ima listova koji pišu prekomurski. To čine zločin. Prekomursko narečje ne sme da bude. Baš protivu toga trabate Vi da se borite svom silom.“

Po domače se to pravi, da so novine, štere po prekmurski pišejo. To je prej smrten grej. Prekmursko narečje nesmé biti. Meni pa je povedano, naj se pripravim na boj proti listom, šteri pišejo po našem domačem narečji . . .

Gospodi pisci iz Belgrada bodi v zadoščenje povedano, ka je ne edini šolani človek, šteri je s tov željov trkao na moja vrata. Eden del slovenske intelligence tudi tak misli, da je greh, če šteri od naših po domače obruča pero, ar mislijo, da se s tem ovira razvoj ujejinjenja. Dosta je takših šolanih lüdi, šteri mislijo, da se za vsakov po domače napisanov rečjov nikši prekmurski separatizem skriva, želja,

da bi ostala Müra za naše sikdar kitejski zid, šteri nas loči od bratov.

No, tak gospodi v Belgradi, kak tudi gospodom v Sloveniji bodi povedano, da nam s tem mišljenjem delajo velko in ne zaslüženo krivico, ar med nami, šteri smo sotrdajiki NOVIN ne najdejo niti ednoga, šteri bi se ogrevao za prekmurski separatizem. Baš nasprotno: z vsami silami bijemo boj za — ednakopravnost!

To bi šteri dosegnoti, da bi se uničilo vse, kaj nas dozdaaj loči; to ščemo, kak je naš narodni voditeo v Žalcu pametno in potrebno povedao, da bi bili, edni, bratje, štere neločljivo, na vse veke veže lübezen in pravo bratstvo.

Lejko bi nam odgovorili na to, naj potem püstimu vse, kaj daes ovira „ujedinjenje“, püstimu našo domačo govoricu, likvidirajmo naš domači tisk in uživajmo z brati onkraj Müre ednako düševno hrano.

Odločno povemo, da nemremo in tudi neščemo.

Nemremo zato, ar je v našem domačem narečji izražena naša slovenska kultura. Naš domači jezik, če tudi skromen, od ništernih zaničovan in zasmehovan, ki je vézao naše v slovensko celoto, nas vidao ločo od jezerskega pospodarja, je oni fundament, na šteroga se more nasloniti pri nas vsako nadalnje kulturno delo. Naša domača govoricu je slovenska govoricu in mi, šterim je ta zaničevani jezik dragi kinč, smo — Slovenci. Či što to želi od nas, naj se odpovemo naše slovensčine, on obednem tudi to želi, naj zavrzemo naše slovenstvo. Zato pa pravim, mi se našega domačega narečja nemremo odpovelati.

Pa tudi nesmimo!

Za kulturni i gospodarski napredak naših smo pred narodom in Bogom odgovorni mi, šteri smo v dobrom in slabom glasno povdarjali: Slovenci smo in da je naše mesto na strani bratov Slovincov. Za kulturno i gospodarsko napredüvanje pa je potrebno včenje. Včenje v jeziki, šteroga naš narod popunoma razmi.

Ne pravimo mi to, da nši ne bi razmili, kaj je na peldo v knjižai slovensčini pisano. Dosta nas je takših, šteri čtemo navuke v knjižnem jeziki ravno tak, kak če je povedano čisto po našem. Povemo pa tudi to, da za ednok, posebno za večino odraslih, je domače narečje bole razumlivo in ravno zato neobhodno potrebno. Likvidacija domačega tiska bi pomenilo zapreti edini vrelec kulture za večino odraslih, bi pomenilo, da smo zapri pot slovenski knjigi za najmenje deset let v naše slovenske domove. To napraviti pa mi, za lepšo bodočnost naših odgovorni — nesmimo!

Naj mi ne zamerijo gospodje neprijatelji domačega tiska in govoricu edno opozorilo. Primerjajte, kak smo pisali po domače pred desetimi leti in kak pišemo zdaj. In takrat lejko opazite, da rastemo, napredüjemo. Lejko pa tudi opazite, da bo naše napredüvanje tem hitrejšo in tem zdravejšo, čim menje moči bodo imeli v Prekmurju krivi proroki, neprijatelji nam vsem mile domače govoricu.

6. Pri vpelavanji v posest do 20. sept. se bo gledalo, da se nepravilnosti odpravijo i žele agr. interesentov poslušneje a samo v teliko, v keliko se bodo interesentje med sebov sporazmeli.

To je odgovor okr. agr. urada. Če što ne bi bio zadovoljen ž njimi i ma še kakše pritožbe, naj je s svedoki podpisane pošlje agr. zadrugi, ka je ta dale da, dokeč ne pride do popolnoga mira.

Ka se tiče 6. točke, oprosimo, kak najlepše vse agr. interesente na imanji kneza Eszterházy-ja, naj nema ničše nikše nevoščentosti proti drugomi i zato naj njemi nekaj zemlje z dobre volje prepusti. So sirote, ka so vse zgubile, smiljite se teh i njim voščite kakšo postačko.

Ka se pa poti tiče v D. Lendavi, se je zadruga obrnola tūdi na veleposestvo, i to je obljubilo, ka kda de se zemlja tržila, bo kŭpcem šla pri toj poti na roko, ka njim dovoli njeno hasnŭvanje.

Vodna zadruga iz D. Lendave je tūdi dala odgovor agr. zadrugi v Črensovcih na njeno pitanje, ka zakaj ma veleposestvo nasipe pri potokaj i zakaj se ti ne dajo agr. interesentom. Vodna zadruga je odgovorila, ka ona mora meti vse nasipe v rokaj, ovak nemre izvršiti regulacije i ne more čuvati nasipov. Agr. interesentom, šterim so bili pomotoma dani nasipi, so že vkraj vzeti, veleposestvo je pa ešče ma, ali vodna zadruga je šče od njega meti brezplačno ali za malo odškodnino. Zednim prosi vodna zadruga agrarno zadrugo, naj jo pri toj proujni podpira.

Mi odgovorimo, ka drage volje te včinito, naj nam samo pošlje vodna zadruga tozadevno prošnjo. Mi pa tūdi to prošnjo mam do vodne zadruge, naj nasipe dava v najem tistomi, ki več da za travo i te peneze ponūca pri regulaciji, a na siromaški narod menje plačila pride.

— Agr. zadruga. —

NEDELA.

(Po risalaj deseta.) Tisti čas je pravo Jezuš ništernim, šteri so zavpali sami v sebe, da so pravični i so zaničŭvali druge, eto priliko: Dva človeka sta šla v cerkev molit, eden farizeuš i eden cestinar. Farizeuš je stao i molo sam pri sebi eto: Bog, zafalim te, da sam nej tak kak drugi ljudje, razbojniki, krivičanski, nečistniki, ali tūdi kak te cestniner. Postim se dvakrat na tjeđen, davam desetino od vsega ka mam. Cestninar pa je stao od daječ i je niti oči nej šesto vzdignoti proti nebi, nego se je kuko na prsi, rekoč: Bog, bojdi smileni meni grešniki! Povem Vam, te je šou opravičeni na svoj dom, ov pa nej, ar vsaki, šteri se povišuje, de ponižani, šteri se ponižavle, de povišani.

Navuk: V gnešnjem sv. evangeliji nes lepo vči boži zveličar, kak moramo moliti. Ne tak kak farizeuš, šteri dela s svojov prevzetnostjov cilou Bogi krivico, ar svoja dobra dela ne pripisuje Bogi, nego svojoj moči. Svojega bližnjega žali i cilou zasramuje, sebe pa slepi, ar za sebe niti nikaj ne prosi, nego se samo fali. Moliti moremo ponižno kak cestninar, ar molitev pravičnoga predere oblake. Zato je šou cestninar opravičeni na svoj dom, farizeuš pa nej.

Naša katoličanska dužnost.

Pred dvema letoma je najvišesaje sodišče v Združeni državaj Severne Amerike obsodilo dva komunista Sako i Vanzetija na smrt. Dokazali so njim, da sta vmorila nedužne ljudi. Smrtia sodba se je ne mogla itaki izvršiti, nego komaj poldrugo leto potom, kda sta bila obsojenava.

Zanimivo je, ka so vse napravili komunisti celoga sveta, da bi jiva rešili smrtne obsodbe. Coolidge (povej Kulič), predsednik republike, šteri ma oblast pomilostiti na smrt obsojene, je dablao jezere i jezere pisem na den, v šteri so ga komunisti prosili, naj pomilosti ljudomorca. Drugi so se njeimi pali pretili, da ga vmorijo, či dopusti, da na ljudomorca zvršijo smrtno kaštigo. I kakši protesti so vam bili po varašej vsega sveta. V Parizi je cilo tak daleč prišlo, da so se bojali revolucije. Bilo je zaman, obsodba se je zvršila. Mrtvi teli komunista sta bile zežganivi i pepeo, šteri je ostao, so kak špotlive relikvije raznesli po celom sveti.

Kales, komunistični predsednik meksikanske republike je dao že na stotine katoličanski duhovnikov spominiti i na jezere že ide broj katoličanov, ki so dali svoje življenje, samo zato, ar šou zvrševale svoje svete verske dužnosti. Mantrali so te ljudi na tak grdi i zverinski način, da sta Kalesa v mantranji katoličanov prekوسila samo poganskiva casara Neron i Dioklecijan. Ka so včinito tej ljudje?

Brezverci, ki so zato, ar so se katoličanci ne brigali nikaj za to, da bi prišli na vodstvo države takši ljudje, ki bi znali spoštivati i čuvati slobodno dušne vesti, ki šou volili celo brezverce, pravimo tej brezverci so sklenoli zakone, šteri prepovedavlejo vsako javno službo božo zvŭn cerkve ali kder indri v zaprtom, v cerkvi pa samo s posebnim dovoljenjom svetske oblasti. Tūdi križ i verenavuk so vrgli iz šole i v imeni tej krivični i nevalani zakonov zdaj preganjajo sv. Matercerkev.

Zna se, da takši zakoni katoličance ne vežejo i je po dušnoj vesti nesmijo niti zvršavati, ar so proti božim zapovedam.

V imeni tej zakonov so na smrt obsodili dōhovnika samo zato, či je meo na sebi samo kakše malo znamenje, po šterom bi se spoznao kak dōhovnik. Na smrt so obsodili ljudi, šteri so meli pri sebi kakši križec ali kaj drugo, ka je spominalo, da ešče držijo vero. Na smrt so osodili dōhovnike, ki so doma na domi svoji starišov mešŭvali pri zaprti dveraj. Vmorrili so tūdi dŭvovnika zato, ar je s svojov materjov na domi v hiži molo čislo. Odrezali so roke malomi dečareci pred njegovo lastnov materjov zato, ar je nesoj Najsvetejše k prečiščavanji na smrt obsojenim. Zadnji vmor štiraj mantrnikov nam pa pove največ.

Murska Sobota.

— Slovenska narodna pesem. Najlepše, i ka nam naj bole globoko v srce segne, je slovenska narodna pesem. Dosta ji mam, ali vsaka nam pove drugo. Či ideš po našoj Slov. krajini, čuješ povsedi slov. pesmi, štere segajo tūdi prek Mŭre, se popevlejo povsedi, de so Slovenci doma i nas tak družijo z ostalimi brati.

V novejšem časi je strela eden meksikanec novozembranoga predsednika meksikanske republike, Obregona. Ves nevrsen svet, ki se naslaja nad sadističalm preganjanjom krščentikov, je itaki začeo potjarlati, da so toga vmora krivi krščentiki, čiravno, ka se je naskori pokazalo, da je bio vmor političnogv značajja. To potjarjanje je dalo Kalesi, da je začeo pali divjati. Brez vsake vekše preiskave je bio na smrt obsojeni oča Projuarez z tremi svetnimi sestrami. Krivi svedoki so nastopili i svedočili proti njim pred krvavim sodiščom. Neodvisno civilno sodišče je obsodlo razveljavilo. Pa je razveljavljenje prišlo prekesno. Kales je niti ne počakao, da bi sodišče povedalo svoje, nego je dao krščentike itaki pelati na morišče i osmrtiti. Zakaj je bila takša sila? Sledkar se je zvedilo, da so vmorjeni nekaj po nepriliki zvedili za veliko švercanje alkohola, štero je pripravo ravno Kales. Trbelo je te ljudi teda spraviti iz sveta.

Cele knjige bi se dale napisati od strahovitoga preganjanja krščentikov. Človik bi mislo, da tisti svet, ki se je tak jako zavzemaio za komunističniva ljudomorca, šteriva sta bila nevarniva za človeško držbo, da se tisti svet z vsem srdom vzdigne proti nečlovečemi preganjanji v Meksiki. Pa ne, niti edne reči je ne meo svet proti tomi škandalu modernoga časa. Prvi so bili pozvani to napraviti Amerikanci. Oni so mučali, ar so tak odločili milijonarje. Meksika ma dosta petrolejski študentov, štere so bogati amerikanci vzeli od Kalesa v zarenade, zato so mučali. Le počasi so se zbūdili listi i začeli nekkelo odkrivati Kalesove grozovitosti. Zdjaj se oglašajo tūdi visiki politični krogi.

V angleškoj narodnoj skupščini je poslanec Karol Manil ostro napadno Meksikansko vlado zavolo njeni grozovitosti.

Abadia Mandez, predsednik Kolumbije, ja pri svojem nastopnom govori ostro obsodo meksikansko divjaštvo.

Protestirala je tūdi Kanada, država Perna i Združene države Brazilije. Celu Holandsko svobodomiselsko društvo je poslalo svoj protest proti preganjanji Kalesa.

Ka smo pa mi Katoličani napravili? Ali smo meli kakšo reč graje proti tomi, ali smo meli končibaravno molitev za zmago pravične stvari i svobode vesti v Meksiki?

Kda se že celi svet obrača proti grozovitostam Kalesa, te listi naši demokratov, ki se za katoličane majo, hvaljivo i odobravlejo Kalesove preganjanje katoličanov. Sramota za nas, da dopustimo, ka ešče takši listi prihajajo v našo sredino. Konči telko napravimo, da tem nesramnim listom pokažemo, kda ta se ide iz poštene katoličanske hiže. Kalesi nemremo prijeti za morilno orožje, pač pa lahko primemo za jezik liste, ki to odobravlejo.

Ka pa Sobota? De je pa tū tisti ponos i tisto navdūšenje za slov. pesem? Tū čuješ pač pesmi, o ja, ali skoro same takše, štere so po jeziki pravomi Slovenci nerazumlive. Šetajoč se mimo znane oštarije v Soboti čuješ po dugom, dugom cajti vendar idnok slovensko pesem ali šče to samo tak malmogrede . . . O Sobota, desi šče!

— Nesreča z motorbiciklinom. V tork večer sta se pelala Dobrajov mesar Vukan Geza i njim gostilničar Banfi. Ar sta preveč hitro vozila, sta ravno pred Sobotov zavozila v grabo. Motor je ščista vkŭp spotreti i g. Vukan je ranjeni tak, da je mogo v bolnici pomoč iskati. g. Banfi je samo malo ranjeni. Najšo jiva je eden moški, šteri se je sledi pelao v Soboto. To je lepi opomin za tiste, šteri se vozijo z motorbiciklini. Tem pripravozimo, naj malo pomenje vozijo, posebnomo šče, či so nej ravno „zdravi“.

Slovenska Krajina.

— Podpore državnim šolam. Državne šole v Slov. Krajini so dobile 187.360 Din. 75 par podpore od ministerstva prosvete. Izmed teh je dobila šola v D. Slavecih 3777 Din. podpore. To se napravi občinskomi odbori na njegovo pitanje. Za druge šole pa da deloma oblast podpore, deloma pa za prošnje ešče na ministerstvu za rešitev. Med šolami, štere so dobile podporo, je tūdi meščanska šola v D. Lendavi, štera dobi 24.933 Din. podpore.

— Ka je z državnov podporov od 85.000 Din. štero je dobila občina Pinica? Ta podpora, ka je znano, je bila vložena brez dovoljenja višesnje oblasti v Slov. Banko. Fin. prokuratura je te peneze rešila i je občina za en mesec nazaj dobi. Občina more ešče terjati interes od tistih ljudi, ki so peneze v banko vložili.

— Kde naj se zida šola, v Pinci ali v Benici? Tam, gde je zdravejši kraj i gde je več šoolobvezne dece. Ponūjeni marof na Benici, či je moker, kak so vsi marofi navadno mokri, nikak ne je za šolo i to temenje, ar Benica leži nisiko, izpostavljena nevarnostim povodni. Merodajni faktorje naj gledajo na te prilike.

— Regulacija Mōre. Gda se dobi inozemsko posojilo, se da 15 mil. Dinarov, ka se cela Mōra regulera. Za zdaj pa se popravlja z eden mil. dinari, štere je dala oblast, pri Veržeji i Dokležovji, kde je najveksa nevarnost. Ka penez ostane, se ponūca za popravljanje pri Melincih i Gornji Bistrici. — Za Dolnjo Bistrico bo trbelo 5 mil. Din., štere peneze da ministerstvo, gda dobimo posojilo. Da se ne bi trbelo ljudem na Dolnji Bistrici seliti, so g. poslanec Klekl oprosih od oblasti 20.000 Din. podpore, ka se občina D. Bistrica bar za edno leto obvarje od vekše nesreče. To naznanje občini.

— Da red bode pri občinskih računaj, bo oblastni odbor naročo za vse občine potrebne knjige. Te knjige si morajo občine same plačati. Gda pridejo te knjige, se pošlje z njimi en uradnik v občino ki pokaže, kak se vodijo te knjige. Tisti naši ljudje, ki majo pár gimnazij ali meščansko šolo ali samo osnovno šolo, nego majo lepo pisavo i so dobri računarje, naj se zglasijo pismeno do 15. avgusta pri našima g. poslancoma Klekl i Jeriči, ka je predložita oblastnomi odbori za pomagaje pri občinskomi računovodstvi.

— Živinorejski fond je g. veliki župan izročil oblastnomi odbori, ka de te z njim razpolago. V tom kratkom časi je nabrano prek 300 jezero dinarov. Kak de se te fond delio, določil oblastni odbor. Zato naj občine

naznanijo svojim oblastnim poslancom, naj v Maribori zdignejo glas za naš kraj, šteri razmeroma največ plača v te fond, ka njega tudi največ dobi nazaj.

— „Pesmarico“, štero je zložo bivši martjanski školnik Pustai, kipi uredništvo »Novin«.

— Nagla smrt. Žokš Jožef iz Barkovec so premincčij tjeđen pomagali na njivi snopje nakladati. Da so naklali i domov pelali so na poti naidnok vsiper spadnoli i tam mrli. Bili so že stari i znankar zavolo slabosti so mrli. Pokopani so na domačem cintori. Naj počivajo v miri.

— Beltinci. Kraljevna rganizacija Slov. ljudske stranke v Beltincih vabi vse svoje somišlenike na zaupni sestanek dne 12. avgusta po večernicaj pri gospodi Josip Šarugi v Beltincih. Dnevni red bo sledeči: 1.) Delovanje oblastne skupščine (Peter Osterc). 2.) Volitev novi delegetov Slov. ljudske stranke v Beltincih. 3.) Slučajnosti.

— Preložitev senja v Martjanci. Veliki župan mariborske oblasti v Maribori je odobrio preložitev živinskoga i blagovnega senja v Martjanci od 11. novembra na den 23. oktobra vsakoga leta. Ar se občina dozda nemre skazati za veljavnimi listinami za dovolitev toga senja, senje neđe odpreto, dokeč se to ne skaže iz uradni listov šče z madžarske vlade.

— Nesreča pri mašini. V soboto, 28. t. m. je mlato v Dokležovji pri ednom verti mašin. Po nesreči je eden dečko polejao z vrelov vodov Lukač Marijo i jo tak poparo po cejлом spodnjem teli. Imenüvana leži v sobočkom špitali.

— V Pužavcaj je pretečeni tjeđen Ludvik Sinic pelao gnoj. Po nepredvidnosti so krave zavozile v grabo i pri tom je potač šou omenjenomi prek noge i njemi jo težko poškodüvao, tak, da je mogao v špitali iskati pomoči.

— Posredovalnica dela za Premurje v Murski Soboti. Pri imenovanj „Posredovalnici“ je bio promet od 1. januara do 30. junija 1928. sledeči: Delo je iskalo 2883 moškov in 685 žensk, vküper 7568 ljudi. Delo se je ponüdilo 745-tim moškom in 223 ženskam. Izvršeno posredovanje 358 moških in 215 žensk. V Nemčijo je odišlo 235 ljudi.

— Pa smrtna nesreča pri mašini. V torek 31. okoli poudneva je v Černelavcih pri Franci Sapač mlato mašin. 17 let star kovački inaš Ivanič Ludvig, šteri je bio na mašini, je z nogov rivo grablanje v drumlin. Pri tom njemi je mašin zgrabio levo nogo i njemi jo celo odrgao. Nesrečnoga so včas pripelali v Sobotu v špitalo, de je med operacijov naskori mrou. Da je bila vö dana odredba, ka ženske nesmijo več na mašin, smo mislili, da se zdaj nesreče zmenjšajo, zdaj pa moremo na žalost ugotoviti, da je od tistoga mao dosta več smrtni slučajov bilou kak prle. Prle so mlade dekle nejšle na mašin, starejšepa so se znale čuvati, zdaj pa samo takše pojbiče gunijo na mašin, ar se moškom to delo ravno ne vidi i tak je nesreča tü.

— Enoletni trgovski tečaj v Mariboru. Kakor je razvidno iz našega današnjega inserata se začne v Mariboru dne 3 septembra t. l. enoletni trgovski tečaj. Perspekti se dobio brezplačno v trgovini Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

— Važno za občinske urade in živinorejce. Oblastni odbor mariborske oblasti oddaje bike plemenjake po znižanoj cenil. Oddajali se bodo biki le one pasme, ki je za dotični kraj določena. Vpoštivajo se v prvi vrsti občinski uradi, kjer bikov primanjkuje; nadalje bikorejske zrudge in druge delujuče organizacije. Tiskovine (zavezna pisma) za prošnje se dobijo pri vseh sreskih poglavarjih in okrajnih zastopih mariborske oblasti. — Biki se oddajajo običajno v starosti od 1—1½ leta, a največ do dve leti stari. Subvencija znaša 1/3 rejske cene, ki je po kakovosti bika vedno nekoliko višja od tržne cene.

Politične beležke.

Vsaki naj zapomli. „Glas naroda“, šteroga davlejo na svetlo demokratsko-radičovski fraki v Soboti, je sam povedao, da je bratec tisti listov, ki zagovarjajo Kales-ovo preganjanje katoličancov, zato je naša dužnost, kak smo že to na drugom mestu povedali, da pred njimi zapremo dveri. Ne gojimo si kač na svojji prsaji!

Uničevalci naši interesev. Nekši srmaček se je spravo v „Glas naroda“ modrivat našim ljudem, da se je korupcija razpasla v našoj državi. Verjemo samo kda je to bilo. Dokeč so bili na vladi samostojni demokratje, ste vsaki mesec meli kakšo veliko korupcijsko svinjarijo. Prosimo siromakeca naj nam pove, kde je bila v časi, kda smo mi na vladi podpirana korupcija. Ali je ne bio Pašičov sin največši korupcionist v državi? Zakaj pa so te samostojni demokratje podpirali to vlado, brezi vsakšega glasa protik korupciji.

Nadale pravi: „Prečansko ljudstvo, ki največ trpi pod tako zanemarjeno in korumpirano državno upravo je celi deset let mirno trpelo vse to.“ Od tej deset let so bili samostojni demokratje na vladi osem let. Lepo svedočanstvo si davlejo ta gospoda. Celi osem let ste samostojneži ne nikaj drugoga napravili za naše lüstvo kak vse ste spravili v Belgrad, le kda je prišla naša stranka na vlado so začele delati naše oblasti, šterim smo mi spravili samostojnost kakšo je celo Radič zahtevao.

„Pospeševati hočemo politično izobrazbo.“ Se bije po prsaj mali demokratski Moric. Kakša je ta politična izobrazba? Samo par rožic:

Pišejo, da naj se v Gornjoj Lendavi pomirijo, da so oni bili za sodišče v G. Lendavi, samo vlada je predložila zakonske osnove. Vlada je predložila zakonski predlog že pred dobrima dvema mesecoma. To stoji zapisano v zapisnikaj narodne skupščine. Lehko se vsaki osvedoči od toga.

Tüdi miškeci okoli glasa naroda bi se lahko osvedočili od toga, pa so se najbrž ne šteli, ali pa celo znajo za istino, pa namenoma pišejo laž. Ali laži tüdi spadajo v politično izobrazbo? Po demokratskom recepti znankar že.

Učitelj-domačin.

Učitelj in narod v Slov. Krajini.

Ko so prišli prvi slovenski uradniki in učitelji k nam, ji je ljudstvo z veseljem sprejelo. Približalo se mu je in mu odpiralo svoje duše. Tode, ko je naše ljudstvo opazilo, da so ti izrabljali njegovo odkritost, da so ga za vsako najmanjšo nepremišljeno besedo izgovorjeno v pijanosti začeli ovajati, namesto, da bi ga z lepo besedo poučili, se jim je odtujilo. Kar se tiče kvalifikacije prvih učiteljev pa moram tüdi danes potrditi, da ni bilo na svojem mestu. No sicer pa tüdi ni moglo, kajti skoraj polovica jih je bila, ki niso imeli potrebne pedagoške izobrazbe. Da bili so celo učitelji samo z meščanskimi in ljudskimi šolami.

Glede razmerja med duhovništvom in učiteljstvom samo sledeče: Učitelj, ki razlaga v šoli otrokom, da ni Boga, da ni treba hoditi k maši in spovedi, da duhovnik na prižnici samo laže, ne bo užival zaupanja ne pri ljudstvu, še manj pa pri duhovščini. In četeka delanja vodijo oz. so vodila do raskola menda ja tu ne leži krivda zopet na naši duhovščini.

Naše ljudstvo si je, četudi zatirano, ohranilo v sebi oni najčudrji zaklad, svojo najdražjo svetinjö — svojo vero. In vsak, ki pride med naše ljudstvo z namenom, da mu vzame to najdražje, kar ima, bo naletel na odpor.

V mojem članku sem skušal pokazati pot po kateri bi se najprej prišlo do cilja, po kateri bi učitelj najlažje pripeljal tukajšnje duše tja, kam želi in napravil iz njih res ljubitelje naše domovine. Toda gospodom se zdi ta pot počasna oni hočejo napraviti iz tukajšnjih prebivalcev — tüdi madžarov — črez noč svoje pristaše. Kajti, či gledam njihova dela vidim, da imajo samo ta edini cilj. Sicer pa vprašam gospode, ki se tako bijejo po prsinh in kričijo, da so nacionalisti in ki potom sokoia in orjune vcepiljao v naše duše slovensko misel: Kaj ste do segli pri nas v narodnosteam oziru v teh 9. letih? Pokažite nam vaše uspehe?

Gospodje, da pa ne boste zopet užaljeni vam povem sledeče: Mi vas sodimo po vaših delih. Kajti gospode, ki v šoli agitirajo med otroci, da naj kupujejo svoje potrebščine pri Madžaru in ne pri Slovenki, ki je slučajno drugega političnega mišljenja kakor oni, ali pa oni, ki vse dneve presedajo pokavarnah in gostilnah in od tam napadajo vsakega, ki se jim noče priključiti, ki noče v njihovo družbo, da je da je madžaron, da je protidržavni element, gospodje take ljudi jaz ne smatram za prave Jugoslovane. Vsak pravi Jugoslovan, ki ljubi svojo domovino in svoj rod, ki mu ne služi nacionalizem samo v politične svrhe, bo šel med ljudstvo in bo tam delal, bo tam vcepiljao v duše ljudstva ljubezen, pravo ljubezen do naše grude, pravi nacionalizem. Njemu bodo vsi ljudje enaki, vsi bratje in ne živali s katerimi se lahko dela kar se hoče.

Gospodje jaz sem Slovenec, Slovenske šole so mi vcepiljale v dušo ljubezen do domovine, vcepiljale pa tüdi ljubezen do zatiranih v katerih vidim vkljub jezikovni razliki ljudi in ne živali. Arpadovih šol pa gospodje nisem obiskoval in jih tüdi ne poznam. Nacionalist sem, nacionalist v pravem pomenu besede, če tüdi nisem demokrat in ne orjunaš.

GOSPODARSTVO. Kak pomagajmo našoj živini pri krmi.

Vapno za krmo. (Klajno apno)

Naše seno, pa tüdi druga krma ma povečini pre malo fosforovokisloga vapna v sebi, to pa je neobhodno potrebno za rasti i vzdržavanje čont v živalskom tejlji. Či teda primenküje krmi vapna, nastopijo pri živini betegi i kostolomnica (ka se čonte terejo). Zato k takšoj krmi štera nema zadosta toga, vapna, mešamo fosforovokislo vapno. Najbogši je te dodatek za brejo i mlado živino, ar ta raste i zato potrebüje to za napravo čont i drugi telesni delov, ravno tak za teoce, šteri so ešče v materom tejlji. Vidi se najmre velki razloček pri teocaj, šteri so od takši krav, ki so bile krmilene pravilno i stem dodatkom i od drugij, štere so nej bile tak krmilene, ar či nega toga fosforovokisloga vapna poleg, so teocli v čontaj slabi, breje krave pa betežajo na livavnosti, mršavosti i kostolomnici.

Vapno za krmjenje je posebno važno, či polagamo seno s kislii travnikov, ali či polagamo v zimskom časi preveč korenstva (repe i drugö) i premalo močne krme. Za dodatek je dobro to vsem domačim živalim, posebno svinjajm, šterim polagamo prinas preveč korenstva. Dojnim kravam damo na den 20 do 30 gramov, mladöj živini po 10 do 15 gr. prascom po 3 do 5, starejšim svinjajm pa 10 do 15 gramov „vapna za krmo.“ To vapno primlašamo navadno drugoj krmi, ali med sečko. (rezanico)

Vapno za krmo se dobi pri kmet. podružnici v M. Soboti.

Sou za živino. Sou za živino je bilou prejšnja leta žmetno dobiti i je bila tüdi draga. Gnes je v tom pogledi bougše. Brez soli naša živina slabo raste, ar jo potrebüje za žmaž, za prebavljanje i da krmo bole vse v nüc spravi. Tüdi človeki rana slabo diši, če je nej osolena. Sou damo živini pou do edne žlico na den naedno govedo. Za dodatek je sou posebno pri polaganji slabiješ krme posebno potrebna i pri polaganji korenstva.

Tüdi živinska sou se dobi pri kmet. podruž. v M. Soboti.

Živinorejci! Dobro premislite i se ravnajte po tom, ka ste tü čteli. Zgvršili se bodete, da se vam tejl mali izdatki za tü povedano močno krmo i dodatke bogato poplačajo.

Pošta upravništva.

Sukič Janoš, Martinje. Na lani i letos vse plačali. Vse je v redi, nikaj neste dužni. — Püvar J. Sodišinci. Na letos vse v redi.

Poslano iz Beltinec.

Pri nas mamo ednoga šočtara, vsi Beltinčarje znajo što je to, šteroga smo mislili, da ma kaj več poštenja i kaj soli v glavi. Zadnje čase se je tak daleč spozabö, da niti ne ve, da je cesta javna i za vsakoga i da nihče nesmi nikoga stavlati na cestil. Te šočtar pa se je podstopo zadnje dneve mirne lüdi stavlati na cestil i njim tak bodikaj gučati, da so se vsi, ki so to vidli zgražali nad takšov nesramnostjov. Imena ešče zdaj ne povemo, ar vüpamo, da se spametüje, či ne pa bomo primorani toga javnoga motilca mirü ožigosati z imenom.

Več Beltinčarov.

Dne 12. avgusta 1928.

popoldne ob 2 vöri se bo vö davao občinski lov na licitaciji v Krogi pri župani. Za občino TITAN FRANC podžupan.

Hiša v Ljutomeru

(poleg cerkve) z njivo, travnikom in gozdom se prodä. Vprašati iz prijaznosti pri učitelju ZACHERLU v Ljutomeru.

Priporočamo
KOLINSKO CIKORIJO,
ki je izvrsten pridatek za kavo.

Penezi:

Ameriški dolar 56-75 Din., Čehoslovenska krona 1-68 Din., Avstrijski šilling 8 Din., Vogrski pengó 9,73 Din., Nemška marka 13-53 Din., Taljanska lira 3 Din., Francuski frank 2-28 Din., Švicarski frank 10-93 Jugoslovanski dinar notira na švicarskoj borzi 9.18.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 350—400 Din., žito 300—340 Din., oves 250 Din., ječmen 260 Din., kukorica 280—335 Din., hajdina 300 Din., proso 200 Din.

Živina: v Maribori: biki za klanje kg. 7—8 Din., krave za klanje 6-7 D., krave za klobase 4-5 D., mlada živina 7—7,50 Din., teoci 10—12,50 Din. Cena govedine: 10—17 Din., teletine 17—20 Din.

Svinje: v Maribori: prasci od 5 6 tjednov 180—250 Din., prasci 7 do 9 tjednov 250—300 Din. eden. Svinje kg. žive vage 10—12,50 Din., mrtva vage kg. 16 do 18 Din.

Belice: na veliko 1 do 1,25 D., na placi 1,25 do 1,50 Din.

Mleko: na veliko 1,25 do 2 D., na placi 2-50 Din.

Kože: v Ljubljani: polske lisice 290 do 460 Din., vidre 550 do 840 Din., veverice zimske 20 Din., divji zavec 19 Din., jazbec 60 do 66 Din., srne 22 Din., dihur (tor) 210 do 290 Din., domače mačke 20 Din., krt 4 Din., podlasica bela 80—95 Din., rjava 15 Din.

Mali oglasi.**Velesposetvo.**

264 plügov, prvovrstne gorice, sadonosnik, njive, travniki, gošče, krasna stanovanjska in gospodarska poslopja električna in telefonska napelava, bogat živi in mrtvi inventar, blizu mesta in kolodvora, se fal oda vküper ali posebej. SLIVAR Ljutomer Slovenija.

Posestvo

15 do 20 oravov sidano z opeko pokrito stanovanjsko in gospodarsko poslopje na ravnini, pri državni cesti pri Ljutomeru se fal odda. LJUTOMER poštni predal 20.

Išče se kolarski poslovodja

šteri bi samostalno vodo kolarnico. Ponüdbe na „Poste restanté“ DOBROVNIK (Prekmurje).

LOKOMOBIL.

Engleški fabrikat „SCHUTLEWORT“ na 10 konjskih sil, malo rabljen in v zelo dobrem stanju — primeren za pogon mlina — se po ceni pod ugodnimi plačilnimi pogoji prodaja. PREKMURSKA BANKA, Murska Sobota.

Razglas.

Županstvo občine Tišina razglašá, da se vrši v novo vpeljani

ŽIVINSKI in KRAMARSKI SEJEM

dne 10. aprila in 7. septembra vsacega leta — in tudi že letos.

Vabimo vse prodajalce in kupce na ta novi veliki sejem.

Za govejo živino se ne plača nobena pristojbina.

Županstvo občine Tišina.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože**kupuje**

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Podperajte i čitite

„NOVINE“!

Amerikanci pozor!

Ste že prišli iz Amerike? Ali samo žčete priti? Vaša prva skrb bodi, da si spravite kem lepši dom. To pa dosegete, či si date zozidati lepo, zdravo in kaj je najvažnejše fal hižo. Dnesden že vsi Amerikanci tak delajo. Obrnite se pismeno ali ustmeno na

g. FRANJO LEVAŠIČA,

zidarskoga podjetnika v DOLNJOJ LENDAVI št. 57. Jugoslavija. On i samo on, Vam napravi hižo, štera Vam bode po volli!

HALO!

GVÜŠNO!

KMEČKA POSOJILNICA v M. Soboti r. z. z n. z. (poleg špitala).

Hranilni vlog ma nad 1.500.000 Din., štere obrestüje

po 8% do 9%.

Vloge se sprejmejo od vsakoga. Dobroga stanja je pa nad 12.000.000 Dinarov.

Uradni dnevi so v tork, četrtrek i v nedelo od 9—12 vöre.

Srečen je tisti, ki ma v gvüšnom mesti svoje peneze naložene.

Zdravo lice

se lahko očuva do késne starosti či se za to brigamo prte kak značne lice venoti. Mladostno svežost moramo varvati dokeč je ne minola. Rabite za gojitev svojega tela, svojega lica, svoji rok i vlas.

I. Fellerovo pravo Kaukasko pomado za čuvanje lica i kože, ona gladi grbe i brazgotine dela kožo gibko i nežno odstrani pojave staranja dela mladost i zdravje. Izneadi Vas, s takšöv hitrostjov minejo sunčne pege, spokana koža, rdeči nos, piščajci, masni mozolčki i vsefelé failinge kože.

II. Fellerova močna pomada za rast vlasí, štera brani izpadanje vlasí prerane pišilivosti, odstrani luske mehča trde vlasé i je dela bujne, gibke i pomaga rasti.

Za probó 2 lončiča edne, ali po eden lončič od vsake ELSA-pomade s pakivanjom i poštov 88 dinarov.

III. Elsa žajfe zdravja i lepote, štero so ne samo z dišavami napunjene žajfe, nego majo v sebi vrasstvo, štero dobro dela, ide v Vašo kožo i jo vzdržavie zdravo, lepo, mlado, Vašo zvünešajost pa mladostno svežo.

Fellerove prave žajfe zdravja i lepote so:

ELSA-liljasta mlečna žajfa
ELSA-žumanjčasta žajfa
ELSA-glicerinska žajfa
ELSA-boraksova žajfa
ELSA-katranova žajfa
ELSA-žajfa za briti.

Probajte je i Nigdar več nete šteji metli drüge žajfe.

Za probó 5 falatov ELSA-žajfe 52 din. i to s pakivanjom i poštov.

V Vašem haski je, da pošlete peneze naprež zato, ka či naročite po povzetji, pride nekoliko drakše.

Naročite pri nasloví: Lekarnar EUGEN V. FELLER, Stubica Donja Centrala 146 Hrvatska.

Vsa popravila pri vöraj zgotovi dobro i fal z garancijov VACLAV PLÁČEK v Murski Soboti, gostilna g. Baca.

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj.

(Koncesijoniran od ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu.)

NOVO!

UČNI PREDMETI:

NOVO!

ednostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo
trgovsko računstvo,
trgovska korespondenca in kontorna dela,

trgovinstvo in meništvo,
blagoznanstvo,
trgovski zemljepis,
lepopisje,
slovenska stenografija,

nemška stenografija,
strojepisje,
slovenščina,
srbohrvaščina,
nemščina,
italjanščina, (neobvezen predmet)

Začetek dne 3. septembra 1928.

Prospekti in vpisovanje pri tvrdki Ant. Rud. Legat & Co., Maribor Slovenska ulica 7, telefon 1000.

K natančnemu uvažanju.

Opozarja se posebno na to, da je trgovski tečaj Ant. Rud. Legat prvi in edini v Sloveniji, kateri je državno koncesijoniran. Imenovani tečaj se toraj ne sme zamejavati z drugimi oglasi pod »posamezni pouk« kateri vzbujajo innenje, kot da so oblastveno dovoljeni. Spričevala enoletnega trgovskega tečaja Ant. Rud. Legat bodo od zastopnika ministrstva podpisana in imajo toraj državno vrednost.